ological value represents the past surface level, measuring up to 10 cm thick and dated to the 17th and 18th centuries. This was heavily disturbed by multiple cuts, which contained isolated finds from the 16th and 17th centuries (Figs. 1–3).

Justinas Račas

Aguonų gatvė 22

2021 m. Aguonų g. 22 sklype, esančiame Vilniaus miesto senamiesčio saugomoje teritorijoje (UK 16073), KPIP tyrimų grupė vykdė žvalgomuosius tyrimus. Ištirti 4 šurfai, iš viso 17 m² (1 pav.). Tyrimai susiję su Balstogės universiteto filialo Vilniaus ekonomikos – informatikos fakulteto sklypo rekonstrukcija.

2021 m. **šurfas 1** (2x2 m) tirtas sklypo Š dalyje. Iki 1 m gylio fiksuoti maišyti XVII–XX a. sluoksniai. 1–1,4 m gylyje fiksuotas apardytas kultūrinis sluoksnis datuojamas XVII–XVIII a. Šurfo dugne 2 m gylyje fiksuota pilko smėlio apvali 20 cm skersmens duobė – stulpavietė. Preparuojant duobę radinių neaptikta. Šurfas kastas iki įžemio – geltono smėlio, kuris pasiektas 2 m gylyje.

Šurfas 2 (5x1 m) tirtas sklypo V dalyje. Iki 1,1 m gylio aptiktas maišytas sluoksnis su XVII–XX a. radiniais (2 pav.). Po juo aptiktas 0,75–1 m storio biraus žvyro sluoksnis. Žvyre radinių nerasta. Sluoksnis tęsiasi iki įžemio – geltono smėlio, aptikto 2–2,3 m gylyje.

Šurfas 3 (2x2 m) tirtas sklypo P dalyje. 20–50 cm gylyje aptiktas netašytų akmenų grindinys. Jo ŠV dalis susmukusi gilyn iki 1 m. Grindinio akmenys 15–20 cm dydžio. XX a. datuojamas grindinys nuardytas norit ištirti žemiau esančius sluoksnius. Tyrimų pabaigoje jis atstatytas. Po grindiniu fiksuotas tamsiai pilkos žemės sluoksnis su XVIII–XX a. radiniais.

1 pav. Situacijos planas: 1 – A. Kuzmicko tyrimai 2011 m.; 2 – P. Vutkino tyrimai 2015 m.; 3 – P. Dobeikio tyrimai 2016 m.; 4 – S. Rutkovskio tyrimai 2015 m.; 5 – P. Vutkino tyrimai 2016 m.; 6 – sklypo riba; 7 – J. Račo tyrimai 2021 m.; 8 – rekomenduojami žvalgymai; 9 – rekomenduojami detalieji tyrimai. R. Tamulyno brėž.

Fig. 1. General area plan: 1 – excavation by A. Kuzmickas in 2011; 2 – excavation by P. Vutkin in 2015; 3 – excavation by P. Dobeikis in 2016; 4 – excavation by S. Rutkovskis in 2015; 5 – excavation by P. Vutkinas 2016; 6 – plot boundary; 7 – excavation by J. Račas in 2021; 8 – recommended survey area; 9 – recommended excavation area.

2 pav. Radiniai iš šurfo 2. R. Tamulyno nuotr.
Fig. 2. Finds from Test pit 2.

Sluoksnis tęsiasi maždaug iki 1,5 m gylio. Po šiuo sluoksniu 1,5–2,3 m gylyje pradedamas fiksuoti XVII–XVIII a. kultūrinis sluoksnis. Tačiau jis apima tik PR–R šurfo dalį. ŠV–V dalyje fiksuojamas XX a. perkasimas. Nuo 2,45 m gylio sluoksnis šviesėja, bei atsiranda molio priemaišų. 3,3–3,45 m gylyje aptinkamas rusvo molio tarpsluoksnis. Nuo 3,45 iki 3,7 m fiksuojamas šviesiai pilkos durpingos žemės sluoksnis. Po juo aptinkamas suplauto, susisluoksniavusio šlyno sluoksnis. Sluoksniai 20 cm storio. Po šiuo sluoksniu fiksuojamas geltono smėlio įžemis. Šurfas įgilintas iki 4,15 m gylio (3 pav.).

Šurfas 4 (2x2 m) tirtas sklypo R dalyje. 40 cm gylyje aptiktas netašytų akmenų grindinys. Šurfo ŠV dalyje – latakas. 15–20 cm gylio latakas grindinio atžvilgiu leidžiasi iš V į Š. Grindinys datuojamas XX a. Jis išardytas norint ištirti žemiau esančius sluoksnius. Iki 2 m gylio sluoksniai maišyti, pasitaikė pavienių smulkių XVIII–XX a. radinių. Ties 2,2–2,3 m gyliu fiksuotas nesuardytas XVII a. sluoksnis. Šiame gylyje aptikta apie 70x50 cm dydžio akmenų konstrukcija, rišta moliu. Akmenys 30–35 cm dydžio. Konstrukcija plačiau netyrinėta, nes

3 pav. Šurfas 3. R. Tamulyno nuotr.
Fig. 3. Test pit 3.

4 pav. Šurfas 4. R. Tamulyno nuotr.
Fig. 4. Test pit 4.

didžioji jos dalis patenka į piltinį gruntą ir tęsiasi po esamo pastato pamatais Š kryptimi. 3,2 m gylyje fiksuotas šlapio, durpingo grunto sluoksnis. Apie 50 cm sluoksnis datuojamas XVI a. pabaiga – XVII a. Žemiau – geltono smėlio sluoksnis – įžemis, fiksuotas H_{abs} 131,55 m. Šurfas giliausioje vietoje tirtas iki 3,85 m gylio nuo žemės paviršiaus (4 pav.).

Tyrimų metu ištirti 4 šurfai, iš viso 17 m^2. Nustatytas archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio storis, kuris Š–V dalyse siekia 1–1,5 m, P–R – 2–2,5 m. Sluoksnis datuojamas XVII–XVIII a. Šurfuose 3 ir 4 virš įžemio fiksuotas durpingas sluoksnis. Nors tyrimų metu archeologinių radinių šiame sluoksnyje neaptikta, vykdant platesnės apimties tyrimus šioje vietoje galima tikėtis išlikusių organinės kilmės radinių.

Aguonų Street 22

In 2021, KPIP conducted a field evaluation at the plot at Aguonų Str. 22 in Vilnius (Fig. 1). A total of four test pits were excavated, measuring 17 m^2 in total. The thickness of the layer of archaeological significance ranged from 1–1.5 m on the N–W side to 2–2.5 m on the S–E side (Fig. 2). The layer dates to the 17th–18th centuries. Peaty soil was observed above sterile soil in test pits 3 and 4 (Figs. 3–4).

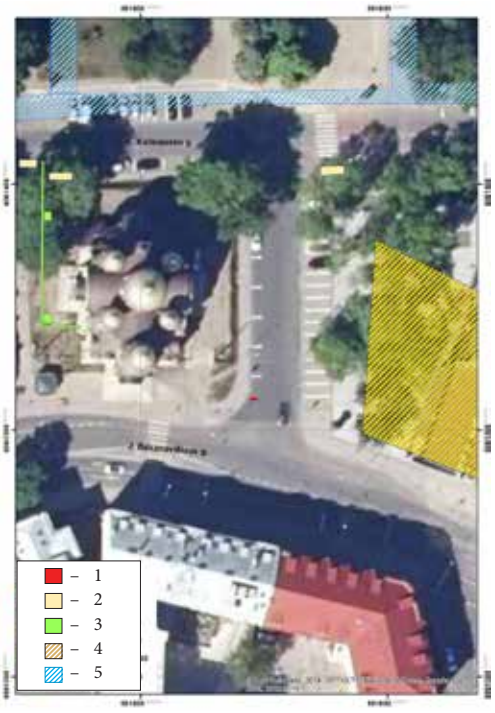

1 pav. Situacijos ir ankstesnių archeologinių tyrimų planas: 1 – žvalgyta iškasa; 2 – 2017 m. N. Dargytė; 3 – 2009 m. E. Butėnas; 4 – 2004 m. K. Katalynas; 5 – 1998 m. V. Vainilaitis. V. Indrulėnaitės-Šimanauskienės brėž.

Fig. 1. Area plan depicting current and previously examined locations: 1 – the surveyed trench; 2 – N. Dargytė in 2017; 3 – E. Butėnas in 2009; 4 – K. Katalynas in 2004; 5 – V. Vainilaitis in 1998.

Andrius Šležas,
Vida Indrulėnaitė-Šimanauskienė

K. Kalinausko gatvė

2021 m. Vilniaus mieste, nuo V. Mykolaičio-Putino iki Geležinkelių gatvės vykdyti gatvių rekonstrukcijos darbai, kurių metu atlikti žvalgymai. K. Kalinausko gatvėje žvalgytoje 0,9 m^2 dydžio iškasoje fiksuotas XVII–XVIII a. kultūrinis sluoksnis.

Minėta iškasa patenka į Vilniaus miesto istorinės dalies, vadinamos Naujamiesčiu (UK 33653), teritoriją. Naujamiesčio pradžią reikėtų sieti su buvusiais Vilniaus priemiesčiais – Lukiškėmis ir Pohulianka, pagal kuriuos jis suskirstytas į 2 dalis. Žemutinė miesto dalis – istoriškai Lukiškės ir viršutinė dalis – nuo M. K. Čiurlionio gatvės iki geležinkelio suplanuotos maždaug vienu metu – XIX a. Viršutinė dalis XIX a. pradžioje buvo beveik tuščia. 1860 m. nutiesus geležinkelį, Naujamiestis vystėsi itin sparčiai